

385R3821

Nr L 370/8

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS OFFICIELLA TIDNING

31.12.85

RÅDETS FÖRORDNING (EEG) nr 3821/85

av den 20 december 1985

om färdskrivare vid vägtransporter

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS RÅD HAR
ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen, särskilt artikel 75 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag ⁽¹⁾,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande ⁽²⁾,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽³⁾, och

med beaktande av följande:

Genom förordning (EEG) nr 1463/70 ⁽⁴⁾, senast ändrad genom förordning (EEG) nr 2828/77 ⁽⁵⁾, har färdskrivare införts vid vägtransporter.

I anledning av härefter företagna ändringar bör i förtydligande syfte alla relevanta bestämmelser sammanföras till en enda förordning, och rådets förordning (EEG) nr 1463/70 bör upphävas. Undantagen i artikel 3.1 för vissa slag av persontransporter bör dock fortsätta att gälla under viss tid.

Användningen av färdskrivare, som kan registrera sådana tidsperioder som avses i förordning (EEG) nr 3820/85 om harmonisering av viss social lagstiftning om vägtransporter ⁽⁶⁾ syftar till att åstadkomma en effektiv kontroll av denna sociala lagstiftning.

Skyldigheten att använda sådan färdskrivare kan endast åläggas för fordon som är registrerade i medlemsstaterna. Vissa sådana fordon kan dessutom utan svårighet undantas från denna förordnings räckvidd.

Medlemsstaterna bör med kommissionens medgivande kunna få besluta att vissa fordon under extraordinära

omständigheter undantas från förordningen. I brådskande fall bör sådana undantag kunna beviljas för en begränsad tid utan föregående medgivande från kommissionen.

För att möjliggöra en effektiv kontroll skall utrustningen vara driftsäker, lätthanterlig och så konstruerad att möjligheterna till missbruk minimeras. Därför bör färdskrivaren med tillräcklig noggrannhet och på ett lättläst sätt på separata blad för varje förare kunna lämna registrerade uppgifter om de olika tidsperioderna.

Automatisk registrering av andra uppgifter om ett fordon's färd, exempelvis hastighet och tillryggalagd vägsträcka, kan i väsentlig grad bidra till trafiksäkerheten och stimulera till en omdömesgill körning och det förefaller därför lämpligt att föreskriva att utrustningen även registrerar dessa uppgifter.

Det är nödvändigt att fastställa gemenskapsnormer för konstruktion och installation av färdskrivare och regler för ett EEG-godkännande, så att man inom hela gemenskapen undviker eventuella hinder mot registrering av fordon som är utrustade med sådan färdskrivare, mot att sådana fordon tas i bruk eller används eller mot att sådan utrustning används.

I händelse av meningsskiljaktigheter mellan medlemsstater i fråga om EEG-typgodkännande bör kommissionen vara behörig att inom sex månader avgöra tvisten, om de berörda medlemsstaterna inte kunnat nå en överenskommelse.

För att underlätta tillämpningen av denna förordning och för att hindra missbruk, bör de förare som så önskar få en kopia av färdskrivarens diagramblad.

För att uppnå det nämnda målet, att kontrollera arbets- och vilotiderna, är det nödvändigt att arbetsgivarna och förarna ansvarar för att utrustningen fungerar riktigt och att de vidtar föreskrivna åtgärder med vederbörlig omsorg.

Bestämmelserna om det antal diagramblad som en förare skall ha med sig måste ändras när den rullande veckan ersätts av en fast vecka.

Den tekniska utvecklingen gör det nödvändigt att snabbt anpassa de tekniska specifikationerna i bilagorna till

(1) EGT nr C 100, 12.4.1984, s. 3 och EGT nr C 223, 3.9.1985, s. 5.

(2) EGT nr C 122, 20.5.1985, s. 168.

(3) EGT nr C 104, 25.4.1985, s. 4, och EGT nr C 303, 25.11.1985, s. 29.

(4) EGT nr L 164, 27.7.1970, s. 1.

(5) EGT nr L 334, 24.12.1977, s. 11.

(6) EGT nr L 370, 31.12.1985, s. 1.

denna förordning. För att underlätta genomförandet av de nödvändiga åtgärderna, bör man fastställa regler för ett nära samarbete mellan medlemsstaterna och kommissionen inom en rådgivande kommitté.

Medlemsstaterna bör utbyta information om konstaterade överträdelser.

För att färdskrivare skall fungera tillförlitligt och riktigt bör det fastställas likformiga krav för regelbundna kontroller och besiktningar av monterade utrustningar.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

Principer och räckvidd

Artikel 1

Färdskrivare enligt denna förordning skall i fråga om konstruktion, installation, användning och provning uppfylla kraven i förordningen och dess bilagor 1 och 2, vilka bilagor skall ingå i förordningen.

Artikel 2

Vid tillämpningen av denna förordning skall definitionerna i artikel 1 i förordning (EEG) nr 3820/85 gälla.

Artikel 3

1. Färdskrivare skall vara installerade och användas i fordon, som är registrerade i en medlemsstat och som används för transporter på väg av passagerare eller gods, med undantag för sådana fordon som avses i artiklarna 4 och 14.1 i förordning (EEG) nr 3820/85.

2. Medlemsstaterna får från tillämpningen av denna förordning undanta sådana fordon som avses i artikel 13.1 i förordning (EEG) nr 3820/85. Medlemsstaterna skall underrätta kommissionen om de undantag som beslutats med stöd av denna punkt.

3. Med kommissionens medgivande får medlemsstaterna från tillämpningen av denna förordning undanta fordon som används för sådana transporter som avses i artikel 13.2 i förordning (EEG) nr 3820/85. I brådskande fall, får de besluta om tillfälligt undantag för en tid av högst 30 dagar, vilket omgående skall meddelas kommissionen. Kommissionen skall underrätta övriga medlemsstater om varje undantag som har beviljats med stöd av denna punkt.

4. Vid inrikes transporter får medlemsstaterna kräva installation och användning av färdskrivare enligt denna förordning även i fordon som inte omfattas av kraven i punkt 1.

KAPITEL II

Typgodkännande

Artikel 4

Ansökningar om EEG-godkännande för en viss typ av färdskrivare eller diagramblad skall, jämte detaljerade beskrivningar, ges in till en medlemsstat av tillverkaren eller dennes företrädare. Ansökan för en viss typ av färdskrivare eller diagramblad får inte ges in till mer än en medlemsstat.

Artikel 5

En medlemsstat skall meddela EEG-godkännande för varje typ av färdskrivare eller diagramblad som uppfyller de i bilaga 1 till denna förordning fastställda kraven, förutsatt att medlemsstaten kan kontrollera att de serietillverkade enheterna överensstämmer med den godkända prototypen.

Varje förändring av eller tillägg till en godkänd typ skall genomgå provning för att få kompletterande EEG-typgodkännande i den medlemsstat som beviljat det ursprungliga typgodkännandet.

Artikel 6

För varje typ av färdskrivare eller diagramblad som godkänts enligt artikel 5 skall medlemsstaten tilldela sökanden ett EEG-godkännandemärke, som skall överensstämma med mallen i bilaga 2.

Artikel 7

De behöriga myndigheterna i den medlemsstat där en ansökan om typgodkännande har gjorts skall, för varje typ av färdskrivare eller diagramblad som de godkänner eller vägrar att godkänna, inom en månad antingen sända en kopia av godkännandebeviset jämte kopior av beskrivningarna till de övriga medlemsstaternas myndigheter eller underrätta dessa myndigheter om att godkännande vägrats. I det senare fallet skall motiven för avslagsbeslutet redovisas.

Artikel 8

1. Om en medlemsstat som har beviljat ett EEG-typgodkännande enligt artikel 5 finner att vissa färdskrivare eller diagramblad med ett EEG-godkännandemärke som är utfärdat av staten inte överensstämmer med den godkända prototypen, skall staten vidta nödvändiga åtgärder för att se till att de serietillverkade enheterna överensstämmer med den godkända prototypen. Vid behov får åtgärderna omfatta även återkallande av EEG-typgodkännandet.

2. En medlemsstat som har beviljat ett EEG-typgodkännande skall återkalla godkännandet, om den godkända färdskrivaren eller diagrambladet inte över-

ensstämmer med denna förordning eller dess bilagor, eller om materien vid användning uppvisar ett generellt fel som gör den olämplig för sitt ändamål.

3. Om en medlemsstat som har beviljat ett EEG-typgodkännande underrättas om något förhållande som avses i punkterna 1 eller 2 av en annan medlemsstat, skall den första staten, efter samråd med den senare medlemsstaten och om inte annat följer av punkt 5, vidta de i punkterna 1 eller 2 föreskrivna åtgärderna.

4. En medlemsstat som finner att något av de fall som avses i punkt 2 föreligger, får tills vidare förbjuda att sådana färdskrivare eller diagramblad saluförs eller tas i bruk. Detsamma gäller i sådana fall som avses i punkt 1 för färdskrivare eller diagramblad som har undantagits från första EEG-verifikation, om tillverkaren efter påpekande inte tillser att materien överensstämmer med den godkända typen eller med kraven i denna förordning.

Under alla omständigheter skall medlemsstaternas behöriga myndigheter inom en månad underrätta varandra och kommissionen om återkallelser av EEG-typgodkännande eller om andra åtgärder som har vidtagits med stöd av punkterna 1-3 samt redovisa skälen för åtgärderna.

5. Om en medlemsstat som har beviljat ett EEG-typgodkännande bestrider att sådana omständigheter som avses i punkt 1 eller 2 föreligger i ett ärende som den har blivit underrättad om, skall de berörda medlemsstaterna sträva efter att lösa tvisten och kommissionen skall hållas underrättad.

Om överläggningar mellan medlemsstaterna inte har lett till någon överenskommelse inom fyra månader räknat från dagen för en sådan underrättelse som avses i punkt 3, skall kommissionen efter hörande av experter från alla medlemsstaterna och efter att ha beaktat alla relevanta omständigheter, t.ex. av ekonomisk och teknisk natur, inom sex månader fatta ett beslut som meddelas de berörda medlemsstaterna och samtidigt övriga medlemsstater. Kommissionen fastställer i varje enskilt ärende när beslutet skall bli tillämpligt.

Artikel 9

1. Den som ansöker om ett EEG-typgodkännande av diagramblad skall i sin ansökan ange i vilken typ eller vilka typer av färdskrivare bladet är avsett att användas och skall för provningen tillhandahålla en lämplig färdskrivare av sådan typ eller sådana typer.

2. Varje medlemsstats behöriga myndigheter skall på godkännandeintyget för diagrambladet ange den typ eller de typer av färdskrivare i vilka bladet kan användas.

Artikel 10

Ingen medlemsstat får vägra att registrera ett fordon som är utrustat med färdskrivare eller förbjuda att det tas i bruk eller används av skäl som hänför sig till att fordonet har denna utrustning, om utrustningen bär det i artikel 6 nämnda EEG-godkännandemärket och den i artikel 12 nämnda installationsskylten.

Artikel 11

Ett beslut enligt denna förordning om att vägra att bevilja eller att återkalla ett typgodkännande av färdskrivare eller diagramblad skall innehålla en utförlig motivering. Beslutet skall meddelas den berörda parten, som samtidigt skall underrättas om vilka möjligheter till rättslig prövning som står till buds inom ramen för medlemsstaternas lagstiftning och inom vilken tid prövning skall begäras.

KAPITEL III

Installation och besiktning

Artikel 12

1. Färdskrivare får installeras eller repareras endast av montörer eller verkstäder som har godkänts för ändamålet av medlemsstaternas behöriga myndigheter sedan dessa, om de så önskar, har hört de berörda tillverkarna.

2. En godkänd montör eller verkstad skall förse sina plomberingar med ett särskilt märke. Varje medlemsstats behöriga myndigheter skall föra ett register över de märken som används.

3. Medlemsstaternas behöriga myndigheter skall till varandra sända sina förteckningar över godkända montörer eller verkstäder, liksom kopior av de märken som används.

4. Som bevis för att en färdskrivare har installerats enligt denna förordning skall en installationsskylt monteras enligt föreskrifterna i bilaga 1.

KAPITEL IV

Utrustningens användning

Artikel 13

Arbetsgivaren och förarna skall ansvara för att färdskrivaren fungerar riktigt.

Artikel 14

1. Arbetsgivaren skall lämna ut ett tillräckligt antal diagramblad till förarna och därvid beakta dessa blads personliga karaktär, transportuppdragets längd samt eventuellt behov av att ersätta blad som är skadade eller som tagits ut av den behörige kontrolltjänstemannen. Arbetsgivaren skall endast tillhandahålla diagramblad av godkänd typ, lämpliga för användning i den i fordonet installerade utrustningen.

2. Företaget skall förvara diagrambladen i god ordning i minst ett år efter användandet och skall överlämna kopior till de berörda förare som begär det. Bladen skall på begäran uppvisas för eller överlämnas till den behörige kontrolltjänstemannen.

Artikel 15

1. Föraren skall inte använda smutsiga eller skadade diagramblad. Bladen skall därför skyddas på lämpligt sätt.

Om ett diagramblad med registreringar har skadats, skall föraren fästa det skadade bladet vid det reservblad som använts som ersättning.

2. Föraren skall varje dag som han kör använda diagrambladen från den tidpunkt då han övertar fordonet. Diagrambladet får tas ut först vid den dagliga körtidens slut, om det inte är tillåtet att ta ut det vid någon annan tidpunkt. Inget diagramblad får användas längre tid än det är avsett för.

När en förare inte har kunnat använda den i fordonet installerade färdskrivaren på grund av att han har lämnat fordonet, skall de tidsperioder som anges nedan i punkt 3, andra strecksatsen b), c) och d) föras in på diagrambladet, antingen för hand eller genom automatisk registrering eller på annat sätt, så att det blir läsligt och utan att bladet smutsas ner.

Om det finns mer än en förare på fordonet, skall förarna vid behov ändra diagrambladen, så att den information som avses i kapitel II.1-3 i bilaga 1 registreras på diagrambladet för den förare som för tillfället kör fordonet.

3. Förarna skall

- se till att den på bladet registrerade tiden överensstämmer med den officiella tiden i fordonets registreringsland,
- använda reglagen så att följande tidskategorier registreras tydligt var för sig
 - a) under tecknet []: körtid,
 - b) under tecknet []: all annan arbetstid,
 - c) under tecknet []: all annan tid då han är tillgänglig, nämligen
 - väntetid, dvs den tid då föraren behöver stanna kvar på sin plats endast för att kunna invänta order att starta eller fortsätta körningen eller att utföra annat arbete,
 - den tid som tillbringas bredvid föraren medan fordonet är i rörelse,
 - den tid som tillbringas på sovbrits medan fordonet är i rörelse,
 - d) under tecknet []: raster och dygnsviloperioder.

4. En medlemsstat får tillåta att alla de tidskategorier som avses i punkt 3 andra strecksatsen b) och c) registreras under tecknet [] på diagramblad som används i fordon som är registrerade i den staten.

5. Varje förare skall lämna följande uppgifter på sitt diagramblad:

- a) Efter- och förnamn (när bladet börjar användas).
- b) Datum och ort där användningen av bladet börjar samt datum och ort där användningen upphör.
- c) Registreringsnummer för varje fordon som han tilldelas, såväl vid starten av den första på bladet registrerade resan som därefter om byte av fordon sker under bladets användning.
- d) Vägmatarens ställning
 - vid starten av den första resa som är registrerad på bladet,
 - vid slutet av den sista resa som är registrerad på bladet,
 - vid fordonsbyte under en arbetsdag (avläst värde på det fordon föraren hade tilldelats och på det fordon han skall tilldelas).
- e) Tidpunkt för eventuellt fordonsbyte.

6. Färdskrivaren skall vara konstruerad på sådant sätt att en behörig kontrolltjänsteman, om så behövs efter att ha öppnat färdskrivaren, skall kunna läsa av registreringarna för de nio timmarna närmast före kontrollen utan att bladet varaktigt skadas eller smutsas ned.

Vidare skall färdskrivaren vara så konstruerad att det går att kontrollera att registrering sker utan att öppna höljet.

7. Föraren skall alltid på behörig kontrolltjänstemans begäran kunna visa upp diagramblad för den innevarande veckan och under alla omständigheter för den sista dag som han kört under föregående vecka.

Artikel 16

1. Om utrustningen går sönder eller fungerar felaktigt, skall arbetsgivaren låta en godkänd montör eller verkstad reparera den så snart som omständigheterna medger.

Om fordonet inte kan återvända till stationeringsorten inom en vecka från den dag då utrustningen gick sönder eller funktionsfelet upptäcktes, skall reparationen göras under resans gång.

Medlemsstaterna kan enligt artikel 19 bestämma att de behöriga myndigheterna får förbjuda att ett fordon används om skador eller funktionsfel inte åtgärdas i enlighet med föreskrifterna i de föregående styckena.

2. När en färdskrivare inte är i funktion eller inte fungerar på fullgott sätt, skall föraren på diagrambladet eller diagrambladen eller på ett annat blad som skall fästas vid diagrambladet föra in alla uppgifter för de olika tidsperioder som inte registrerats riktigt av färdskrivaren.

skall vidtas. Rådets skall fatta sitt beslut med kvalificerad majoritet.

c) Om rådet inte har fattat något beslut inom tre månader från det att förslaget mottagits, skall kommissionen själv besluta att de föreslagna åtgärderna skall vidtas.

KAPITEL V

Slutbestämmelser

Artikel 17

De ändringar som behövs för att anpassa bilagorna till den tekniska utvecklingen skall göras i enlighet med förfarandet i artikel 18.

Artikel 18

1. En kommitté för anpassning av denna förordning till den tekniska utvecklingen, nedan kallad "kommittén", inrättas härmed. Den skall bestå av företrädare för medlemsstaterna och ha en företrädare för kommissionen som ordförande.

2. Kommittén skall själv fastställa sin arbetsordning.

3. När det förfarande som fastställs i denna artikel skall tillämpas, skall ordföranden hänskjuta ärendet till kommittén, antingen på eget initiativ eller på begäran av företrädaren för en medlemsstat.

4. Kommissionens företrädare skall förelägga kommittén ett förslag till åtgärder. Kommittén skall yttra sig över förslaget inom den tid som ordföranden bestämmer med hänsyn till hur brådskande frågan är. Kommittén skall fatta sitt beslut med kvalificerad majoritet i enlighet med artikel 148.2 i fördraget. Ordföranden får inte rösta.

5. a) Kommissionen skall själv anta förslaget om det har tillstyrkts av kommittén.

b) Om förslaget inte har tillstyrkts av kommittén eller om inget yttrande avges, skall kommissionen utan dröjsmål föreslå rådet vilka åtgärder som

Artikel 19

1. Efter samråd med kommissionen skall medlemsstaterna i god tid anta de lagar och andra författningar som behövs för att verkställa denna förordning.

Sådana författningar skall bland annat innefatta organisation av, förfarande vid och medel för kontroll samt påföljder vid överträdelser.

2. Medlemsstaterna skall bistå varandra vid denna förordnings tillämpning och vid kontroll av att den följs.

3. Inom ramen för detta ömsesidiga bistånd skall medlemsstaternas behöriga myndigheter regelbundet sända varandra all tillgänglig information om

– överträdelser av denna förordning, begångna av personer utan hemvist i den aktuella medlemsstaten och de påföljder som dessa överträdelser resulterat i,

– påföljder utdömda av en medlemsstat mot personer med hemvist i den staten för överträdelser som begåtts i andra medlemsstater.

Artikel 20

Förordning (EEG) nr 1463/70 skall upphävas.

Dock skall artikel 3.1 i nämnda förordning tillämpas till och med den 31 december 1989 för fordon och förare i internationell linjetrafik för persontransporter, om fordonen inte är utrustade med färdskrivare som används enligt denna förordning.

Artikel 21

Denna förordning skall träda i kraft den 29 september 1986.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 20 december 1985.

På rådets vägnar

R. KRIEPS

Ordförande

BILAGA 1

KRAV I FRÅGA OM KONSTRUKTION, PROVNING, INSTALLATION OCH BESIKTNING

I DEFINITIONER

I denna bilaga används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

a) **Färdskrivare:**

utrustning avsedd att installeras i vägfordon med uppgift att automatiskt eller halvautomatiskt lämna detaljerad information om fordonens förflyttningar och om förarnas arbetspass.

b) **Diagramblad:**

ett blad konstruerat för att ta emot och bevara registrerade uppgifter, avsett att placeras i färdskrivaren och på vilket färdskrivarens skrivkomponenter skriver en sammanhängande redovisning av den information som skall registreras.

c) **Färdskrivarens konstant:**

det numeriska tecken som anger värdet för den inkommande signal som krävs för att visa och registrera en tillryggalagd sträcka av en kilometer. Denna konstant skall uttryckas antingen i varv per kilometer ($k = \dots$ varv/km) eller i impulser per kilometer ($k = \dots$ imp/km).

d) **Fordonets karaktäristiska koefficient:**

det numeriska tecken som anger värdet för den utgående signal som skickas av den del av fordonet som förenar fordonet med färdskrivaren (växellådans utgående axel eller drivaxel) medan fordonet avverkar en sträcka av en uppmätt kilometer under normala provningsförhållanden (se kapitel VI, punkt 4 i denna bilaga). Den karaktäristiska koefficienten uttrycks antingen i varv per kilometer ($w = \dots$ varv/km) eller i impulser per kilometer ($w = \dots$ imp/km).

e) **Bildäcks effektiva omkrets:**

genomsnittsvärder för de avstånd som tillryggalagts av de hjul som förflyttar fordonet (drivhjul) under loppet av ett fullt varv. Uppmätning av dessa avstånd skall ske under normala testförhållanden (se kapitel VI, punkt 4 i denna bilaga) och uttrycks i formen: $1 = \dots$ mm.

II ALLMÄN BESKRIVNING AV OCH FUNKTIONER HOS FÄRDSKRIVAREN

Färdskrivaren skall kunna registrera

1. av fordonet tillryggalagd sträcka,
2. fordonets hastighet,
3. körtid,
4. övriga arbets- eller närvaroperioder,
5. raster och dygnsvila,
6. öppnande av höljet som omger diagrambladet.

I fordon med två förare skall utrustningen kunna registrera värdena i punkterna 3–5 för båda förarna samtidigt på två olika blad, ett för vardera föraren med dennes värden.

III KONSTRUKTIONSNORMER FÖR FÄRDSKRIVARE

a) **Allmänt**

1 *Färdskrivaren skall ha följande utrustning:*

1.1 Optiska instrument som visar

- tillryggalagd körsträcka (vägmätare),

- hastighet (hastighetsmätare),
 - tid (klocka).
- 1.2 Registreringsinstrument
- för registrering av tillryggalagd körsträcka,
 - hastighetsskrivare,
 - en eller flera tidsskrivare som uppfyller kraven enligt kapitel III c 4.
- 1.3 En markeringsanordning som på diagrambladet utvisar varje tillfälle då det hölje som innehåller detta blad har öppnats.
- 2 Om ytterligare utrustning utöver den ovan förtecknade installeras, får denna inte påverka de obligatoriska komponenternas funktion eller avläsningen.
- Eventuell extrautrustning skall finnas med vid ansökan om godkännande av färdskrivare.
- 3 *Material*
- 3.1 Färdskrivarutrustningens samtliga beståndsdelar skall vara tillverkade av material med tillräcklig stabilitet och mekanisk hållfasthet samt med stabila elektrotekniska och magnetiska egenskaper.
- 3.2 Varje ändring av en del av färdskrivaren eller av det slag av material som används för dess tillverkning måste innan ändringar tas i bruk godkännas av den myndighet som har beviljat typgodkännandet av färdskrivaren.
- 4 *Uppmätning av tillryggalagd vägsträcka*
- Tillryggalagda avstånd får uppmätas och registreras antingen
- så att både körning framåt och bakåt ingår, eller
 - så att endast körning framåt ingår.
- Registreringar av körning bakåt får under inga förhållanden påverka de övriga registreringarnas klarhet och precision.
- 5 *Hastighetsmätning*
- 5.1 Hastighetsmätarens mätområde skall överensstämma med vad som angivits i typgodkännandeytyget.
- 5.2 Mätapparaturens naturliga frekvens och dämpning skall vara sådana att dess utvisande och registrering av hastighet kan, inom gränsvärdena, följa acceleration på upp till 2 m/s² inom godtagbara toleranser.
- 6 *Tidmätning (klocka)*
- 6.1 Reglaget till mekanismen för klockans inställning skall vara placerat i ett hölje, som innehåller diagrambladet. När höljet öppnas skall detta registreras automatiskt på diagrambladet.
- 6.2 Om diagrambladet drivs av klockan, skall den period under vilken klockan går rätt efter full uppdragning vara minst tio procent längre än den registreringsperiod som motsvarar full sats diagramblad i färdskrivaren.
- 7 *Belysning och skydd*
- 7.1 Färdskrivarens optiska instrument skall vara försedda med lämplig belysning, som inte bländar.
- 7.2 Vid normala driftförhållanden skall samtliga inre delar av färdskrivarutrustningen vara skyddade mot fukt och damm. Därtill skall de kunna säkras mot manipulering genom att höljet plomberas.

b) Optiska instrument**1 Mätare för tillryggalagd sträcka (vägmätare)**

- 1.1 Den minsta graderingen på det instrument som utvisar tillryggalagt avstånd skall motsvara 0,1 km. Siffror som markerar 100 m skall klart kunna skiljas från dem som utvisar hela kilometer.
- 1.2 Siffrorna på vägmätaren skall vara lättlästa och ha en synlig höjd av minst 4 mm.
- 1.3 Vägmätaren skall kunna registrera sträckor av minst 99 999,9 km.

2 Hastighetsmätare

- 2.1 Inom mätområdet skall hastighetsskalan vara likformigt graderad i enheter om 1, 2, 5 eller 10 km/h. En hastighetsgradering (dvs avståndet mellan två markeringar i följd) får inte överstiga tio procent av den på skalan utvisade maximihastigheten.
- 2.2 Det område som anges utanför mätområdet behöver inte markeras av siffror.
- 2.3 Det avstånd på skalan som motsvarar en hastighetsskillnad på 10 km/h skall vara minst 10 mm.
- 2.4 På visarinstrument får avståndet mellan visare och instrumenttavla vara högst 3 mm.

3 Tidmätare (klocka)

Tidmätaren skall vara synlig utanför färdskrivaren och medge säker, enkel och otvetydig avläsning.

c) Registreringsinstrument**1 Allmänt**

- 1.1 Oberoende av diagrambladets form (remsa eller skiva), skall alla färdskrivare vara försedda med en markering som gör det möjligt att föra in diagrambladet korrekt och på ett sådant sätt att den av klockan utvisade tiden och markeringen på bladet överensstämmer med varandra.
- 1.2 Mekanismen för diagrambladets rörelse skall vara så beskaffad att bladet rör sig utan glapp och kan införas och avlägsnas utan svårighet.
- 1.3 Vid diagramblad i skivform skall den framåtgående rörelsen styras av klockmekanismen. I detta fall skall bladets rotationsrörelse vara kontinuerlig och likformig, med en minimihastighet av 7 mm/h uppmätt vid den inre rand som avgränsar ytan för hastighetsregistrering.

Vid registreringsutrustning av remstyp, där papperets framåtgående rörelse styrs av klockmekanismen, skall den lineära framåtgående rörelsens hastighet vara minst 10 mm/h.

- 1.4 Registreringen av tillryggalagd sträcka, av fordons hastighet och av öppnande av det hölje som innehåller diagrambladet eller diagrambladen, skall ske automatiskt.

2 Registrering av tillryggalagd sträcka

- 2.1 Varje kilometer tillryggalagd sträcka skall vid registreringen motsvaras av ett avstånd om minst en millimeter på motsvarande koordinat.
- 2.2 Även vid hastigheter som når den övre gränsen för mätområdet, skall registreringen av tillryggalagd sträcka vara lätt avläsbar.

3 Registrering av hastighet

- 3.1 Oberoende av diagrambladets form, skall den hastighetsregistrerande skrivspetsen normalt förflytra sig lineärt och i rät vinkel mot diagrambladets rörelseriktning.

Skrivspetsens rörelse får dock vara icke-lineär, förutsatt att följande villkor är uppfyllda:

- Den av skrivspetsen dragna linjen skall vara vinkelrät mot den för hastighetsregistrering reserverade ytans genomsnittsomkrets (vid diagramblad i skivform) eller axel (vid diagramblad i remsform).

- Förhållandet mellan radien till den båglinje som ritas upp av skrivspetsen och bredden av den för hastighetsregistrering reserverade ytan skall vara minst 2,4/1, oberoende av diagrambladets form.
- Markeringarna på tidsskalan skall skära registreringsytan i en bågformad linje med samma radie som den båglinje som ritas upp av skrivspetsen. Avståndet mellan markeringarna på tidsskalan skall motsvara en period av högst en timme.

3.2 Varje hastighetsvariation av 10 km/h skall på diagrambladet motsvaras av en variation av minst 1,5 mm på motsvarande koordinat.

4 Registrering av tid

4.1 Registreringsutrustningen skall vara så konstruerad att den, vid behov genom omställning av ett reglage, kan registrera fyra slags tidskategorier automatiskt och separat på det sätt som anges i artikel 15 i förordningen.

4.2 Det skall vara möjligt att genom de dragna linjernas utseende, inbördes läge och om det behövs de i artikel 15 i förordningen fastställda symbolerna klart skilja mellan de olika tidskategorierna.

De olika tidskategorierna bör kunna skiljas från varandra genom olika tjocklekar hos ifrågakvarande linjer eller genom något annat system som gör registreringarna lika lätta av avläsa och tolka.

4.3 I fordon med mer än en förare skall de registreringar som nämns i punkt 4.1 ske på två separata blad, ett för varje förare. I detta fall skall de skilda bladens framåtgående rörelse åstadkommas antingen av en enda mekanism eller av separata synkroniserade mekanismer.

d) Stängningsanordning

- 1 Höljet med diagramblad och reglage för inställning av klockan skall vara försett med lås.
- 2 Varje gång höljet med diagramblad och reglaget för inställning av klockan öppnas skall detta registreras automatiskt på diagrambladet eller diagrambladen.

e) Markeringar

- 1 Följande markeringar skall förekomma på färdskrivarens instrumentsida:
 - Intill den siffra som vägmätaren visar, enheten för sträckan, med förkortningen "km".
 - Nära hastighetsskalan, förkortningen "km/h".
 - Hastighetsmätarens mätområde i form av " $V_{min} \dots km/h, V_{max} \dots km/h$ ". Denna markering är inte nödvändig, om den utvisas på färdskrivarens typskylt.

Dessa krav gäller dock inte för färdskrivare godkända före den 10 augusti 1970.

- 2 Typskylten skall vara inbyggd i färdskrivaren och innehålla följande uppgifter, vilka skall kunna läsas på den installerade apparaten:
 - Färdskrivartillverkarens namn och adress.
 - Färdskrivarens tillverkningsnummer och tillverkningsår.
 - Typgodkännandemärke för aktuell färdskrivartyp.
 - Färdskrivarkonstanten i form av " $k = varv/km$ " eller " $k = imp/km$ ".
 - Frivilligt: hastighetsmätningens område, i den under punkt 1 angivna formen.
 - Om instrumentets känslighet för lutningsvinkeln skulle kunna påverka de av färdskrivaren lämnade avläsningarna så att de tillåtna toleranserna riskerar att överskridas, skall tillåten lutningsvinkel återges enligt följande: där α är vinkeln uppmätt från den färdskrivares framsidas horisontella läge

(monterad med rätt sida uppåt)

för vilken instrumentet är kalibrerat, medan β och γ motsvarar största tillåtna avvikelser uppåt respektive nedåt från kalibreringsvinkeln α .

- f) **Största tillåtna toleranser (optiska instrument och registreringsinstrument)**
- 1 På provbänk före installation:
 - a) tillryggalagd sträcka:

en procent mer eller mindre av faktisk sträcka, om denna sträcka är minst en kilometer.
 - b) hastighet:

3 km/h mer eller mindre av faktisk hastighet.
 - c) tid:

två minuter per dag dock högst 10 min per sjudagarsperiod då klockans gångtid efter uppdragning är minst lika lång som denna period.
 - 2 Efter installation:
 - a) tillryggalagd sträcka:

två procent mer eller mindre av faktisk sträcka, om denna sträcka är minst en kilometer.
 - b) hastighet:

4 km/h mer eller mindre av faktisk hastighet.
 - c) tid:

två minuter per dag, eller tio minuter per sjudagarsperiod.
 - 3 I bruk:
 - a) tillryggalagd sträcka:

fyra procent mer eller mindre av faktisk sträcka, om denna sträcka är minst en kilometer.
 - b) hastighet:

6 km/h mer eller mindre av faktisk hastighet.
 - c) tid:

två minuter per dag, eller tio minuter per sjudagarsperiod.
 - 4 De under punkterna 1–3 angivna största toleranserna gäller för temperaturer mellan 0° och 40°C, uppmätta nära färdskrivaren.
 - 5 Uppmätningar av de i punkterna 2–3 angivna största toleranserna skall äga rum under de i kapitel VI föreskrivna förutsättningarna.

IV DIAGRAMBLAD

- a) **Allmänt**
- 1 Diagrambladen skall vara sådana att de inte hindrar instrumentets normala funktion och att registreringarna på dem är outplånliga och är lätta att läsa och identifiera.

Diagrambladen skall bibehålla sin storlek och sådana registreringar som är gjorda på dem under normala fuktighets- och temperaturförhållanden.

Därtill skall det vara möjligt att på diagrambladen anteckna den i artikel 15.5 i förordningen nämnda informationen utan att skada bladen och utan att försvåra avläsning av registreringarna.

Registreringarna skall förbli tydligt läsbara i minst ett år under normala förvaringsförhållanden.

- 2 Diagrambladens registreringskapacitet skall, oberoende av bladens form, vara minst ett dygn.

Om flera blad sammankopplas för att den kontinuerliga registreringskapaciteten skall ökas utan att personalen behöver ingripa, skall övergångarna mellan de olika bladen göras så att det inte uppkommer avbrott i eller överlappning av registreringar där ett blad övergår till nästa.

b) Registreringsytorna och deras indelning

- 1 På diagrambladen skall följande registreringsytor finnas:

- En yta uteslutande reserverad för registrering av hastighet.
- En yta uteslutande reserverad för registrering av tillryggalagd sträcka.
- En eller flera ytor för registrering av körtid, annan arbetstid, annan tid då föraren är tillgänglig, raster och viloperioder.

- 2 Ytan för hastighetsregistrering skall vara skalindelad i steg om 20 km/h eller mindre. Den hastighet som motsvarar varje markering på skalan skall anges i siffror. Förkortningen "km/h" skall finnas på åtminstone ett ställe på denna yta. Den sista markeringen på skalan skall sammanfalla med mätområdets övre gräns.

- 3 Ytan för registrering av tillryggalagd sträcka skall vara indelad på sådant sätt att antalet tillryggalagda kilometer kan avläsas utan svårighet.

- 4 Ytan eller ytorna för registrering av de i punkt 1 nämnda tidskategorierna skall vara markerade på sådant sätt att det är möjligt att klart skilja mellan de olika tidskategorierna.

c) Information som skall vara tryckt på diagrambladen

På varje blad skall följande uppgifter finnas tryckta:

- Tillverkarens namn och adress eller handelsbeteckning.
- Godkännandemärke för diagrambladsmodellen.
- Godkännandemärke för den typ eller de typer av färdskrivare diagrambladet kan användas i.
- Hastighetsmätningens övre gräns i km/h.

Dessutom skall på varje diagramblad finnas en tryckt tidsskala, graderad på sådant sätt att tiden kan avläsas direkt med femtonminutersintervall, medan varje femminutersintervall kan bestämmas utan svårighet.

d) Fritt utrymme för handskrivna anteckningar

På diagrambladet skall finnas ett fritt fält med tillräckligt utrymme för förarens noteringar av åtminstone följande uppgifter:

- Förarens efter- och förnamn.
- Datum och ort där diagrambladet börjar respektive slutar användas.
- Registreringsnummer på det eller de fordon som tilldelats föraren under diagrambladets användning.
- Vägmätaravläsningar på det eller de fordon som tilldelats föraren under diagrambladets användning.
- Tidpunkt för eventuellt fordonbyte.

V INSTALLATION AV FÄRDSKRIVARE

- 1 Färdskrivaren skall vara så monterad i fordonet att föraren från sin plats har överblick över hastighetsmätare, vägmätare och klocka, medan alla delar av dessa instrument, inklusive drivmekanismerna, samtidigt är skyddade mot oavsiktlig skada.

- 2 Färdskrivarkonstanten skall kunna anpassas till fordonets karaktäristiska koefficient med hjälp av en därtill lämpad adapter.

Fordon med två eller flera bakaxelutväxlingar skall vara utrustade med en omställningsanordning, med vars hjälp de olika utväxlingsförhållandena automatiskt anpassas till det utväxlingsförhållande som färdskrivarutrustningen i fordonet är avsedd för.

- 3 Sedan färdskrivarutrustningen har kontrollerats efter installation, skall en installationsskylt anbringas lätt synligt i fordonet bredvid eller på färdskrivaren. En ny skylt skall ersätta den tidigare varje gång en godkänd montör eller verkstad har gjort en besiktning som medfört krav på ändring av själva installations sättet.

På skylten skall åtminstone följande uppgifter finnas:

- Godkänd montörs eller verkstads namn och adress eller handelsbeteckning.
- Fordonets karaktäristiska koefficient, uttryckt i "w = ... varv/km" eller "w = ... imp/km".
- Däckens effektiva omkrets, uttryckt i "l = mm".
- Datum då fordonets karaktäristiska koefficient och däckens effektiva omkrets fastställts.

4 Plombering

Följande komponenter skall plomberas:

- a) Installationsskylten, om den inte är anbringad på sådant sätt att den inte kan avlägsnas utan att texten på den förstörs.
- b) De båda ändarna på drivwiren eller impulsledningen mellan själva färdskrivaren och fordonet.
- c) Själva adaptern och dess anslutningar.
- d) Omställningsanordningen i fordon med två eller flera bakaxelutväxlingar.
- e) Drivwiren eller impulsledningen som förenar adaptern och omställningsanordningen med resten av färdskrivarutrustningen.
- f) Höljen enligt kapitel III a 7 2.

I speciella fall kan ytterligare plomberingar föreskrivas vid typgodkännande av färdskrivaren, och på intyget om typgodkännande skall dessa plomberingars placering anges.

Endast de vid b, c och e nämnda plomberingarna får avlägsnas i nödsituationer. Varje gång dessa plomberingar bryts, skall en skriftlig rapport upprättas, där skälen till åtgärden redovisas. Rapporten skall ställas till behörig myndighets förfogande.

VI KONTROLLER OCH BESIKTNINGAR

Medlemsstaterna skall utse de organ som skall genomföra kontroller och besiktningar.

1 Utfärdande av intyg för nya eller reparerade instrument

Varje enskild anordning, vare sig ny eller reparerad, skall ha en plombering i enlighet med kapitel V.4 f, som bestyrker att instrumentet fungerar riktigt och att dess avlästa och registrerade värden är exakta inom de i kapitel III f 1 fastställda gränsvärdena.

I detta syfte får medlemsstaterna föreskriva en första verifikation, som består av en kontroll av att en ny eller reparerad enhet överensstämmer med typgodkänd modell och/eller med kraven i förordningen och dess bilagor, eller delegera behörighet att utfärda intyg till tillverkarna eller till deras representanter.

2 Montering

När färdskrivarutrustningen monteras i ett fordon, skall färdskrivaren och hela anläggningen överensstämma med föreskrifterna om största tillåtna toleranser i kapitel III f 2.

Besiktningssproven skall utföras av godkänd montör eller verkstad på vederbörandes ansvar.

3 *Periodiska besiktningar*

- a) Periodiska besiktningar av färdskrivarutrustning i fordon skall ske minst vartannat år och får genomföras i samband med allmän kontrollbesiktning.

Dessa besiktningar skall omfatta

- kontroll av färdskrivarutrustningens driftsäkerhet,
- kontroll av att typgodkännandemärke finns på färdskrivaren,
- kontroll av att installationsskylt finns,
- kontroll av att plomberingarna på färdskrivaren och de andra delarna av utrustningen är orörda,
- kontroll av däckens faktiska omkrets.

- b) Besiktning i syfte att kontrollera efterlevnaden av föreskrifterna i kapitel III f 3 om största tillåtna toleranser vid drift skall genomföras åtminstone vart sjätte år, även om en medlemsstat får föreskriva kortare intervall för besiktning av i staten registrerade fordon. Vid sådana besiktningar skall installationsskylten bytas.

4 *Uppmätning av fel*

Uppmätning av fel vid monteringen och i drift skall genomföras under följande förutsättningar, vilka skall anses utgöra standardiserade provningsförhållanden:

- Fordon utan last i körklart skick.
- Däcktryck i enlighet med tillverkarens anvisningar.
- Däckförslitning inom av lagen tillåtna gränsvärden.
- Fordonets rörelse: fordonet skall, framdrivet av sin egen motor, röra sig framåt i rät linje och på jämnt underlag med en hastighet av 50,5 km/h. Förutsatt att provningen kan ske med jämförbar precision, får den även utföras i lämplig provbänk.

BILAGA 2

TYPGODKÄNNANDEMÄRKE OCH TYPGODKÄNNANDEINTYG

I TYPGODKÄNNANDEMÄRKE

1. Typgodkännandemärket skall bestå av

- en rektangel, inom vilken bokstaven "e" skall vara inskriven, följt av en sifferkod eller bokstäver för det land som har utfärdat godkännandet enligt följande:

Belgien	6
Danmark	18
Tyskland	1
Grekland	GR
Spanien	9
Frankrike	2
Irland	IRL
Italien	3
Luxemburg	13
Nederländerna	4
Portugal	21
Storbritannien	11

och

- en godkännandesiffra som motsvarar numret på det intyg om godkännande som utfärdats för färdskrivarens prototyp eller för diagrambladet. Denna siffra skall vara anbringad i rektangelns omedelbara närhet.
2. Typgodkännandemärket skall finnas på typskylten för varje färdskrivarutrustning och på varje diagramblad. Märket skall inte kunna utplånas och det skall alltid förbli tydligt läsbart.
 3. Typgodkännandemärkets mått, som visas här nedan, är uttryckta i millimeter och utgör de minsta tillåtna. Förhållandena mellan måtten skall bibehållas.

(1) Dessa siffror är endast exempel.

II TYPGODKÄNNANDEINTYG

En medlemsstat som har beviljat typgodkännande skall åt sökanden utfärda ett typgodkännandeintyg enligt nedan angivna mall. När andra medlemsstater informeras om utfärdade typgodkännanden eller om eventuellt återkallade sådana, skall en medlemsstat använda kopior av detta intyg.

TYPGODKÄNNANDEINTYG

Namn på behörig myndighet:

Meddelande om⁽¹⁾

- godkännande av en typ av färdskrivare
- återkallelse av godkännande av en typ av färdskrivare
- godkännande av en typ av diagramblad
- återkallelse av godkännande av en typ av diagramblad

.....
 Typgodkännande nr:

1. Varumärke eller handelsbeteckning:
2. Namn på typ eller modell:
3. Tillverkarens namn:
4. Tillverkarens adress:
5. Ansökan om godkännande inlämnad den
6. Provningsställe:
7. Provningsprotokollets datum och nummer:
8. Datum för godkännande:
9. Datum för återkallelse av godkännande:
10. Typ eller typer av färdskrivare i vilka diagrambladet är avsett att användas:
11. Ort
12. Datum
13. Bifogade beskrivande handlingar

14. Anmärkningar

.....
 (Underskrift)

⁽¹⁾ Stryk de alternativ som inte är tillämpliga.